

Zdravotní sestra jako luxus

Domovy důchodců propouštějí zdravotní sestry. Nemají na ně peníze

Přes šedesát domovů důchodců, což je zhruba desetina z celkového počtu u nás, není z peněz od zdravotních pojišťoven schopno pokrýt platy zdravotních sester. Na protest proto domovy nepodepsaly dohodu o úhradách zdravotní péče pro letošní rok. Několik domovů dokonce spolupráci se Všeobecnou zdravotní pojišťovnou (VZP) úplně ukončilo. „Podmínky, které nám nastavuje největší tuzemská zdravotní pojišťovna, považujeme za nepřijatelné,“ uvedla ředitelka sobotínského domova pro seniory Hana Řezáčová. Ta vlastní zdravotní sestry propustí, místo nich budou do domova docházet sestry externí.

Podle VZP to není problém. „Po ukončení smluvního vztahu s pobytovým zařízením v Sobotíně bude potřebná zdravotní péče pro naše pojištěnce zajišťována ve spolupráci s místními agenturami domácí péče. Jsme přesvědčeni, že touto cestou bude zdravotní péče kvalitně zajištěna,“ říká Oldřich Tichý, mluvčí VZP.

Jenže většina domovů důchodců považuje za lepší řešení mít vlastní sestřičky. „Je to bohužel místo domovů pro seniory. Všichni cítí, že by tam zdravotní sestry měly být a že by tam měly být 24 hodin denně. Jenže tak, jak jsou nastaveny úhrady zdravotní péče, pokryjí jen 60 až 70 procent nákladů na zdravotní sestry,“ říká prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb Jiří Horecký.

SOUDNÍ TAHANICE

Domovy důchodců by proto potřebovaly od pojišťoven o třetinu vyšší úhrady, aby mohly zdravotní sestry zachovat. Celkově za zdravotní péči v sociálních zařízeních pro seniory nebo postižené zdravotní pojišťovny platí necelou miliardu korun ročně. Většina z těchto peněz míří do domovů důchodců, které požadují o stamiliony korun víc.

Kvůli úhradám a regulacím za zdravotní péči se domovy důchodců s VZP už dva roky soudí. Loni v létě, když VZP na nepravomocné rozsudky vedla 8:4, podepsala Asociace poskytovatelů sociálních služeb s pojišťovnou a s kraji kompromisní memorandum. Z 629 pobytových zařízení sociálních služeb na tuto dohodu přistoupilo zhruba 90 pro-

Lidé v domovech důchodců přitom péči zdravotních sester potřebují. Praktický lékař dochází za 200 klienty domova jen dvakrát týdně na dvě hodiny. Téměř 80 procent lidí žijících v domovech pro seniory má sníženou schopnost rozhodování nebo demenci. Zdravotních sester však ubývá. V roce 2012 pracovalo podle Horeckého v domovech důchodců necelých pět tisíc zdravotních sester, zhruba o 500 méně než o pět let dříve.

STÁRNOUCÍ ZEMĚ

Kromě úhrad za zdravotní péči žijí sociální zařízení z dotací a z plateb seniorů za stravu a ubytování. Ty mohou dosáhnout 85 procent důchodu. A také z příspěvků na péči, které dostávají bezmocní lidé právě na to, aby si zaplatili sociální péči. Zdravotní pojišťovny nechtějí dotovat sociální péči. Domovům pro seniory se ale zdá nespravedlivé, že na stejnou práci zdravotních sester dostávají výrazně méně peněz než léčebny dlouhodobě nemocných, které mají coby zdravotnická zařízení úhrady vyšší. Léčebny ovšem zase nedostávají při-

Celkově za zdravotní péči v sociálních zařízeních pro seniory pojišťovny platí necelou miliardu korun. Domovy důchodců požadují navíc stamiliony.

cent. Součástí memoranda bylo, že pro letošní rok dostanou domovy přidáno deset procent a že zastaví soudní spory.

Pro desítky zbývajících domovů však dohoda není přijatelná, jelikož by měly na zdravotní péči i nadále tratit, i když méně než dřív. Budou se proto o penězích dál dohadovat. Soudně pokračuje deset sporů. „Rozhodování odvolacích soudů je nejednoznačné, jsou podána dvě dovolání k Nejvyššímu soudu, jeho rozhodnutí se ale dá očekávat někdy za rok. Soudní spory jsou dlouhé, chceme jít raději tou cestou, že u ministerstva zdravotnictví žádáme další navýšení úhrad v příštích letech,“ říká Horecký.

spěvky na sociální péči ani platby za ubytování a stravu.

Na řešení pracují ministerstva zdravotnictví a sociálních věcí. Jednou z variant je, že by vznikl nový zákon o zdravotně-sociální péči, a tak by byly placeny sociální ústavy stejným způsobem jako zdravotnické léčebny dlouhodobé péče. Jenže to bude trvat ještě dlouho. Skloubení dlouhodobé zdravotní a sociální péče je i podle ekonomů jednou z hlavních výzev naší stárnoucí země. ●

ADÉLA ČABANOVÁ • cabanova@mf.cz